

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	7 พ.ค. 2558	43	16287	3

ดอกกัง ดอกไม้ป่าคนล้านนา พะยูนการนำมาทำไม้กวาดบ้าน

ชาวล้านนามีพะยูนปัญญาในการทำไม้กวาด หรือที่เรียกกันตามภาษาพื้นบ้านว่า "ไม้ยู" นั้นแหละเจ้าแต่กว่าจะได้ไม้กวาดที่เราใช้กวาดบ้านมันมีขั้นตอนมากชะหน่อยเนื้อหุ่เขา

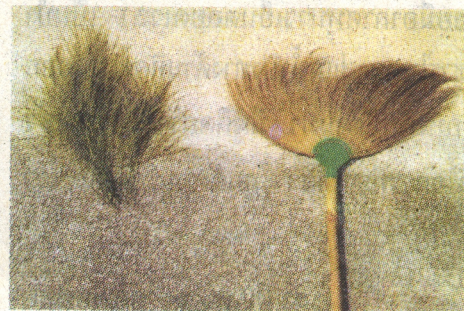
หากเราเดินทางผ่านภูเขาในยามหน้าหนาวสู่หน้าร้อน เราจะเห็นดอกหญ้าชูช่อตามผืนป่าดงดง เป็นฝอยฟู เริ่มแรกดอกออกขาวแต่เมื่อเริ่มแก่สีดอกออกเหลืองดูแห้งๆ ตอนนั้นแหละผู้คนจะพากันเข้าป่าเพื่อเก็บดอกต้นกังมาถักสานเป็นไม้กวาดหรือไม้ยูคนเมือง

การเก็บดอกกังต้องเลือกเอาดอกที่มีฝอยเรียวยาว ปลายยอดแตกฟูฟูๆ เมื่อเก็บมาแล้วต้องมาเลือกคัดแยกให้ออกจากกันอย่าให้พันกัน

เพราะเมื่อมันแห้งจะแยกออกยาก

เมื่อแยกออกจากกันดีแล้วจึงนำไปตากสองสามแดด แล้วแต่ว่ามันจะแห้งช้าหรือเร็ว เมื่อเห็นว่ามันแห้งได้ที่ จึงเก็บมามัดรวมกันอีกครั้ง เพื่อรอการนำมาถักสานเป็นไม้กวาด

กล่าวถึงต้นกัง เป็นไม้ป่าตระกูลอ้อ แคมมีต้นเลางามเป็นปล้อง แตกกอกเป็นพุ่มใหญ่ เมื่อต้นใหญ่ได้ที่ มันจะแตกยอดออกมา แล้วมีพู่ของดอกโผล่แทงออกมาปลายยอด ดูสีเขียวอ่อน สวยงามเมื่อเวลาผ่านไปดอกเริ่มมากขึ้น สีดอกจะเริ่มขาว และ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	7 พ.ค. 2558	45	16287	3

นานวันที่สุดก็เหลือดูแห้งๆ ดังกล่าวแล้ว
ผู้คนสมัยก่อนเมื่อเก็บดอกมาและ
ตากแห้งดีแล้วจึงนำมาคัด ตัดด้านโคนดอกให้เท่าๆ
กัน แผลสานเข้ากับปลายด้ามไม้ที่เรียกกันว่า คันไม้
กวาดนั่นเอง

วัสดุที่ใช้ถักทอยึดเส้นดอกก่งเมื่อก่อน
นิยมใช้เส้นปอบัง เส้นด้ายที่เหนียวบ้าง แล้วแต่ละ
ท้องถิ่นจะมีวัสดุที่จะให้เลือกใช้ แต่ปัจจุบันนิยมใช้เส้น
เชือกพลาสติกเพราะเหนียว และดึงรัดแน่นได้ง่าย

การใช้ไม้กวาดดอกก่ง ส่วนมากนิยมใช้
กวาดฝุ่นละอองเล็กๆ เพราะลักษณะดอกก่ง
จะอ่อนบิดได้ตามแรงคนกวาด แต่หากนำไปกวาด
เศษขยะที่แข็งหรือใหญ่มักเสียหายเพราะแรงดอก
ก่งมีไม้พ้อที่สำคัญหากคนที่ทำไม้กวาดรัดถักเส้น
ดอกไม้ดีพอ มักทำให้เส้นดอกหลุดออกมาได้ง่าย

ภาพ ดอกก่ง แหล่งเรียนรู้พะเยาล้าน
นา ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่
...นิคม พรหมมาเทพย์...